

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia.....grudnia 2011r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności

Na podstawie art. 249 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.¹⁾), zarządza się co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. Nr 152, poz. 1493), wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przy przyjęciu skazanego do aresztu śledczego, informuje się go o możliwości wystąpienia w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności zagrożeń dla jego bezpieczeństwa osobistego oraz zetknięcia się z przejawami negatywnych zachowań charakterystycznych dla środowisk przestępczych, a także o potrzebie powiadamiania przełożonych o zagrożeniach bezpieczeństwa osobistego swojego i innych skazanych.”;

---

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734 i Nr 185, poz. 1092, Nr 240, poz. 1341.

2) w § 4:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W obecności przełożonych oraz osób wizytujących zakład karny skazany przyjmuje postawę stojącą oraz podaje swoje imię i nazwisko.”;

3) w § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Skazany zgłaszający się albo doprowadzony do odbycia kary pozbawienia wolności jest przyjmowany do aresztu śledczego, z którego jest kierowany, po decyzji klasyfikacyjnej komisji penitencjarnej, do odbywania kary we właściwym zakładzie karnym.”;

4) w § 8 zdanie pierwsze w ust. 1 oraz pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przy przyjęciu do aresztu śledczego skazany:

1) okazuje dokument stwierdzający tożsamość, podaje dane osobowe i informacje o zmianie tych danych, o miejscu stałego pobytu, a także informacje o uprzedniej karalności; ponadto może być poddany czynnościom mającym na celu identyfikację;”;

5) w § 9 otrzymuje brzmienie:

„1. Po przyjęciu do aresztu śledczego skazanego umieszcza się w celi przejściowej, w celu dokonania czynności, o których mowa w art. 79b § 1 Kodeksu.

2. Niezwłocznie po umieszczeniu skazanego w celi przejściowej, wychowawca lub wyznaczony funkcjonariusz przeprowadza z nim rozmowę informacyjną.”;

6) w § 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wychowawca przeprowadza ze skazanym rozmowę wstępną, nie później niż w ciągu dwóch dni od dnia przyjęcia do aresztu śledczego, niezależnie od rozmowy informacyjnej, o której mowa w § 9 ust. 2.”;

7) w § 14 w ust. 2:

a) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) godziny i sposób przyjmowania korespondencji;”,

b) dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) zasady zamawiania i otrzymywania paczek żywnościowych;”;

8) w § 16 uchyla się ust. 2;

9) uchyla się § 18;

10) w § 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Korespondencję adresowaną do skazanego doręcza mu wyznaczony funkcjonariusz lub pracownik.”;

11) w § 20 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Tryb przekazywania korespondencji urzędowej, a także korespondencji w języku obcym, regulują przepisy w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu

skutkujących pozbawienie wolności oraz dokumentowania tych czynności.

2. W przypadku wysyłania korespondencji urzędowej, wraz z korespondencją skazany przekazuje wypełniony druk „potwierdzenia odbioru korespondencji urzędowej.” Przyjmujący w zakładzie karnym korespondencję urzędową wysłaną przez skazanego sprawdza czy druk został poprawnie i czytelnie wypełniony, podpisuje go, odnotowuje na kopercie datę jego odbioru, a następnie druk wydaje nadawcy.”;

12) § 22 otrzymuje brzmienie:

„§ 22. 1 Koszty przesłania korespondencji, w tym wniosków, skarg i próśb ponosi skazany.

2. Jeżeli w dniu składania korespondencji skazany nie posiada w depozycie środków pieniężnych do dyspozycji oraz nie posiadał ich w okresie 30 dni przed dniem złożenia korespondencji, otrzymuje od administracji zakładu karnego papier, koperty i znaczki pocztowe.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, skazany otrzymuje papier, koperty i znaczki pocztowe w ilości niezbędnej do wysłania najwyżej czterech ekonomicznych przesyłek listowych w miesiącu, o masie do 20 gram każda.”;

13) § 25 otrzymuje brzmienie:

„§ 25. „Zakres i częstotliwość badań okresowych skazanego określają przepisy w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i trybu udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności.”;

14) po § 32 dodaje się § 32a w brzmieniu:

„§ 32a. Realizacja prawa do paczki, o której mowa w art. 113a § 3 Kodeksu, następuje po wypełnieniu przez skazanego albo inną

osobę zainteresowaną dostarczeniem paczki formularza zamówienia. Paczkę przygotowuje punkt sprzedaży znajdujący się na terenie zakładu karnego.”;

15) § 33 otrzymuje brzmienie:

„§ 33. Paczki nie spełniającej warunków, o których mowa w art. 113a § 4 Kodeksu oraz zawierającą artykuły, o których mowa w art. 113 § 5 Kodeksu, nie dostarcza się skazanemu. Paczkę zwraca się do nadawcy na koszt skazanego, a w uzasadnionych przypadkach na koszt zakładu karnego.”;

16) w § 37 ust. 1 i 2 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja składa się co najmniej z trzech osób. W skład komisji wchodzi, w szczególności, funkcjonariusze oddziału penitencjarnego.

2. Pracami komisji kieruje dyrektor.”;

17) w § 48:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Skazanego poddaje się okresowym ocenom postępów w resocjalizacji nie rzadziej niż co 6 miesięcy, z wyjątkiem skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo 25 lat pozbawienia wolności, którego poddaje się takim ocenom nie rzadziej niż co 12 miesięcy.”,

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wystąpieniem do sądu penitencjarnego o zmianę rodzaju lub typu zakładu karnego, a także orzeczonego systemu terapeutycznego, jeżeli sąd penitencjarny jest wyłącznie właściwy do wydania postanowienia w tym przedmiocie;”;

c) uchyla się ust. 3;

18) § 58 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 58. 1. Przeniesienie skazanego do innego zakładu karnego może nastąpić w szczególności w przypadkach, o których mowa w art. 100 § 1 Kodeksu.”;

19) w § 61 uchyla się ust. 2;

20) § 62 nadaje się brzmienie:

„§ 62. Bezpośrednio przed zwolnieniem z zakładu karnego skazanemu udziela się stosownych informacji, w szczególności o adresach i kompetencjach instytucji oraz organizacjach społecznych udzielających pomocy materialnej, medycznej, w znalezieniu pracy i zakwaterowaniu.”.

§ 2.

Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności związana jest przede wszystkim z nowelizacją Kodeksu karnego wykonawczego z dnia 16 września br. (Dz. U. Nr 240, poz. 1431). Nowelizacja rozporządzenia oprócz zmian wynikających z konieczności dostosowania treści rozporządzenia do nowych przepisów Kkw, uzupełniona została również o zmiany wynikające z codziennej praktyki stosowania regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności. Podkreślenia wymaga, że ponad ośmioletni okres obowiązywania tego rozporządzenia, spowodował wypracowanie praktycznych rozwiązań, które przekładają się na część zmian zawartych w niniejszej nowelizacji rozporządzenia.

1. Zmianą objęto § 2 w celu doprecyzowania obowiązującej treści przepisu i objęcia jego zakresem sytuacji, gdy skazany znajduje się, w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności, poza terenem jednostki penitencjarnej (np. w trakcie konwojowania). Uzasadnienie stanowi treść art. 108 § 1 Kkw zmiana tego przepisu jest niezbędna ze względu na znowelizowaną treść przepisów art. 79 - 79b Kkw (przyjęcie następuje do aresztu śledczego, a nie zakładu karnego).

2. Zmiana § 4 obligująca do wyznaczania w wieloosobowej celi mieszkalnej starszego celi jest anachronizmem. Praktyczna realizacja tego przepisu nie ma żadnego waloru w postępowaniu wobec osadzonych. Zmiana treści ust. 1 spowodowała również konieczność preredagowania ust. 2 gdzie była mowa o zachowaniu starszego celi w przypadku jej wizytacji.

3. Zmiana ust. 1 w § 7 jest niezbędna ze względu na znowelizowaną treść przepisów art. 79 – 79b Kkw, czy też art. 242 § 3a Kkw.

4 i 5. Zmiana dotycząca § 8 i § 9 jest niezbędna ze względu na znowelizowaną treść przepisów art. 79a § 1 Kkw oraz art. 79b § 1 Kkw. Zmiana § 9 wynika z konieczności dostosowania ust. 1 do uregulowań zawartych w Kodeksie karnym wykonawczym odnoszących się do problematyki przyjmowania skazanych. Zmiana odnosząca się do ust. 2 spowodowana jest koniecznością uniknięcia w tekście rozporządzenia powielania uregulowań zawartych w art. 79b Kkw.

6. Zmiana dotycząca § 10 związana jest ze znowelizowaną treścią przepisów art. 79a i 79b Kkw.

7. W związku ze zmianą zasad odnoszących się do paczek żywnościowych zmodyfikowano § 14, w którym regulamin określa problematykę przekazaną dyrektorowi do uregulowania w porządku wewnętrznym jednostki.

8. W § 16 uchylono przepis ust. 2 ponieważ przepis zawierający informację zawartą w tej normie funkcjonuje w regulaminie w § 14 ust. 2.

9. Uchylono § 18 ze względu na fakt, iż nie ma racjonalnych przesłanek do tego, aby utrzymywać obecny stan rzeczy związany z finansowaniem tymczasowo aresztowanym czy skazanym prowadzonej przez nich korespondencji prywatnej.

10. Doprecyzowano treść przepisu § 19 w celu wyeliminowania występujących w praktyce (sygnalizowanych) wątpliwości.

11. Treść ust. 1 w § 20 doprecyzowano mając na uwadze właściwy tytuł rozporządzenia w sprawie czynności administracyjnych, natomiast zaproponowana procedura postępowania z przyjmowaniem korespondencji urzędowej osadzonych funkcjonuje już w jednostkach penitencjarnych.

12. Obecne brzmienie § 22 powoduje, że osadzeni jeśli nawet posiadają środki finansowe do swojej dyspozycji i przeznaczają je na inne potrzeby, np. zakup art. żywnościowych, to w chwili składania wniosków, skarg czy próśb, mogą nie posiadać środków pieniężnych. W takim stanie rzeczy koszty związane z wysłaniem korespondencji ponosi administracja jednostki penitencjarnej. Resort sprawiedliwości uważa, że jeśli osadzeni posiadają do dyspozycji środki finansowe, to w pierwszej kolejności powinni zabezpieczyć wszelkie swoje potrzeby związane z pobytem ZK czy AŚ.

13. Zmiana treści § 25 wynika z wejścia w życie nowych przepisów o działalności leczniczej, zgodnie z którymi nastąpiła zmiana pojęcia „zakłady opieki zdrowotnej” na pojęcie „podmioty lecznicze”.

14. Dodanie nowego § 32a spowodowane jest koniecznością wprowadzenia nowych, elastyczniejszych od obecnie stosowanych rozwiązań odnoszących się do paczek. Zgodnie z zaproponowaną zmianą skazany będzie mógł otrzymać paczkę z żywnością zakupioną w zakładzie karnym po wypełnieniu formularza zamówienia. Zaproponowana zmiana spowoduje ułatwione postępowanie administracji jednostki w zakresie przekazywania takich paczek adresatowi. Podkreślić również trzeba, że realizując w przedstawiony sposób zakup artykułów żywnościowych i przekazując je dalej

adresatowi w formie paczki, praktycznie zniknie możliwość przemytu w takich paczkach przedmiotów niedozwolonych, które mogłyby się dostać w posiadanie skazanego.

15. Zmiana odnosząca się do § 33 stanowi konsekwencję dodania nowego § 32a. Wobec wprowadzenia możliwości otrzymywania paczek żywnościowych przez skazanych jedynie do paczek sporządzanych na terenie jednostki penitencjarnej, jedno z ograniczeń zawartych w § 33 staje się zbędne.

16. Regulacje zawarte w § 37 doprecyzowano mając na względzie fakt, iż członkiem komisji penitencjarnej mogą być w szczególności funkcjonariusze wykonujący zadania służbowe w oddziale penitencjarnym. Jednocześnie wyeliminowano możliwość wyznaczania przez dyrektora osób, których zadaniem miało być kierowanie pracami komisji. Zaproponowane brzmienie ust. 2 nakłada wprost na dyrektora ten obowiązek.

17. Odnośnie zmian dotyczących § 48 zauważyć trzeba, że w praktyce wobec skazanych odbywających kary długoterminowe zmiany nie zachodzą tak dynamicznie jak w przypadku innych skazanych. W związku z powyższym nie ma potrzeby dokonywania ocen okresowych takich skazanych w okresach nie przekraczających 6 miesięcy. Praca wychowawców oraz komisji penitencjarnych sprowadza się wyłącznie do rutynowych działań. W razie potrzeby można dokonać oceny okresowej skazanego w każdym czasie. Natomiast odnośnie zmiany w ust. 2 celowe wydaje się uzupełnienie treści przepisu o przypadki, gdy zachodzi konieczność zmiany systemu terapeutycznego orzeczonego przez sąd orzekający na podstawie art. 62 Kk Przepis ust. 3 jest zapisem zbędnym. Zgodnie z art. 95 § 1 Kkw w systemie programowanego oddziaływania odbywają karę skazani młodociani, a także skazani dorośli, którzy po przedstawieniu im projektu programu oddziaływania wyrażają zgodę na współudział w jego opracowaniu i wykonaniu. Nie ma zatem racjonalnych powodów, aby dodatkowo podczas dokonywania oceny okresowej, skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w systemie zwykłym proponować odbywanie kary w systemie programowanego oddziaływania.

18. Nowe brzmienie § 58 ust. 1 jest spowodowane zmianą art. 100 kkw, w którym ustawodawca określił sytuacje określające przypadki, w których skazany może być przeniesiony do innego właściwego zakładu karnego.

19. Zmiana dotycząca § 61 związana jest z art. 1 pkt 66 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – *Kodeks karny wykonawczy*

oraz niektórych innych ustaw gdzie uchylono art. 167 Kkw, do którego zawarto odesłanie w uchylanym ust. 2.

20. W zmienionym § 62 zrezygnowano z konieczności udzielania skazanemu, który opuszcza zakład karny „porad prawnych”.

Ze względu na konieczność przeprowadzenia akcji informacyjnej w jednostkach penitencjarnych, dotyczącej nowych rozwiązań prawnych odnoszących się do osób osadzonych, zdecydowano, że przedmiotowe rozporządzenie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projektowana regulacja dotyczy funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej oraz osób odbywających karę pozbawienia wolności przebywających w zakładach karnych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia zostanie przedłożony do zaopiniowania Zarządowi Głównemu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Ponadto projekt ten powinien zostać przekazany, celem zapoznania się z jego treścią i zajęcia stanowiska: Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie będzie miał wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Przedmiotowa regulacja nie spowoduje konieczność poniesienia dodatkowych wydatków z budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.